

Motion till riksdagen

1988/89: Ub662

av Göran Engström och Birgitta Hambræus (båda c)
Idrottsinstruktörsutbildning vid högskolan i
Falun/Borlänge, m. m.

Om inrättande av en instruktör/tränarutbildning vid högskolan i Falun/Borlänge

Riksdagen beslutade våren 1987 (rskr. 282) om en skyndsamt utredning av frågan om en självständig högskola för fysisk fostran och idrott. Till grund för riksdagens beslut låg utbildningsutskottets betänkande 1986/87:26 vari utskottet, efter att ha redovisat olika framställningarsamt nuvarande utbildning vid Institutionen för gymnastik- och idrottslärarutbildning vid HLS (högskolan för lärarutbildning i Stockholm) säger att:

”Utskottet har förståelse för att det kan vara svårt att inom en institution för lärarutbildning bereda erforderligt utrymme åt utveckling och forskning i vad gäller idrottens många och olikartade basämnen och den informations- och kunskapspridning som är av intresse för bl. a. idrottsrörelsen. Frågan om en självständig högskoleenhet för fysisk fostran och idrott bör därför skyndsamt prövas av regeringen.” Regeringen tillkallade därefter en särskild utredare för frågor om utbildning och forskning inom fysisk fostran och idrott. Utredaren avlämnade i november 1987 betänkandet Idrottens forskning och högre utbildning (SOU 1987:70) vari han bl.a. föreslår att

- en delegation för idrottens forskning och högre utbildning inrättas
- en ”rullande planering och stegvisa beslut” påbörjas
- fyra nya professorer inrättas

Bland övriga frågor som utredaren behandlar märks:

- ”Stockholmsregionens speciella ledningsproblem”
- regionalpolitiska satsningar för idrottens utveckling
- en högskoleutbildning ”Idrott” om 120 poäng.

Utredarens förslag om inrättandet av fyra nya professorer inom idrottsområdet (Umeå, Linköping och Stockholm) kunde på Idrottsministerns förslag antas av 1987/88 års riksmöte, däremot fick inte utredarens förslag om inrättandet av en högskoleutbildning om 120 poäng och särskilda regionalpolitiska satsningar för idrottens utveckling något gehör hos Idrottsministern.

Sedan ett antal år har Riksidrottsförbundet arbetat med projekt som syftat till att få en fast förankring av idrotten på högskole- och universitetsnivå. Riksdagens nämnda beslut om en utbyggnad av forskningsresurser inom områdena idrottsfysiologi, idrottspedagogik, idrottsmedicin och idrottens historia är exempel på detta. Och på initiativ från idrottsrörelsen har även åtskilliga aktiva idrottares behov, av en för dem anpassad studiegång,

kunnat förverkligas genom att särskilda avtal upprättats mellan hans/hennes idrottsförbund och en högskola. Exempel på detta är avtalen om "anpassad studiegång för elit-idrottare" mellan Skidförbundet och Orienteringsförbundet å ena sidan och högskolan i Falun/Borlänge å andra sidan.

Vad som framför allt återstår i arbete med att förankra idrotten på högskolan är etablerandet av en tränarutbildning, vid sidan av den Specialidrottsläroslinje som finns vid GIH i Stockholm.

Mot. 1988/89
Ub662

Lugnets idrottsvetenskapliga institut (LIVI)

Målsättning

På initiativ av professor Bengt Saltin, Köpenhamns universitet, har högskolan i Falun/Borlänge tillsammans med Falu kommun och landstinget i Kopparbergs län etablerat Lugnets idrottsvetenskapliga institut (LIVI). Institutets uppgifter omfattar:

- tillämpad idrottsforskning
- utbildning av instruktörer/tränare
- idrottsmedicinsk service och testverksamhet

Resurser

Vid bildandet av Stiftelsen Lugnets idrottsvetenskapliga institut har bl. a. följande "resurser" setts som tillgångar i den framtida verksamheten:

1. Högskolan i Falun/Borlänge med bl. a. elektronik- och datautbildning samt tidigare lärarutbildning.
2. Falu lasarett
3. Skogshögskolan i Garpenberg (Ergonomi)
4. Lugnets idrottsanläggningar för sommar- och vinteridrotter
5. Idrottsgymnasier i Falun/Borlänge, Idrottspluton vid I 13, den anpassade studiegången för elitidrottare vid högskolan
6. "Idrottstraditioner" i de flesta sommar- och vinteridrotter
7. Uttalat intresse från specialidrottsförbund, näringsliv och forskare

Nuvarande verksamhet

Inom ramen för LIVI ger nu högskolan i Falun/Borlänge enstaka kurser inom idrotts- och friskvårdsområdet. Likaså har ett organiserat forsknings-samarbete – inriktat mot ungdomar och idrott – kunnat komma till stånd mellan högskolan och Falu lasarett, och i anslutning till Lugnets Sporthall har Falu kommun inrättat lokaler för den idrottsmedicinska service och testverksamhet som ges vid LIVI.

Regionalpolitiska medel och motiv

I direktiven till utredaren av "Idrottens forskning och högre utbildning" har inte regeringen givit något utrymme för speciella regionalpolitiska satsningar. Utredaren menar dock att "den organisation och arbetsmetod jag före-

slår för fortsättningen bör göra det möjligt att få till stånd en konstruktiv diskussion mellan regionalpolitiskt ansvariga och den nya organisationen om hur speciella regionalpolitiska medel kan satsas också på idrottens utveckling" (SOU 1987: 70 s. 63).

Mot. 1988/89
Ub662

Mot bakgrund av dels att rekryteringen till högskolan i Falun/Borlänge till betydande del är lokal (närmare 75%), dels att antalet nybörjarplatser på linjer planeras öka från nuvarande 500 platser till ca 650 platser år 1992/93 föreslår UHÄ i sin strukturplan (UHÄ-rapport 1987:13 s. 60 ff) för de "nya" högskolorna att kompetensen på de idrottsvetenskapliga områdena byggs ut vid högskolan i Falun/Borlänge.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om Lugnets idrottsvetenskapliga institut,
2. att riksdagen begär att regeringen uppdrar åt UHÄ att i samråd med representanter för idrottsrörelsen utarbeta en utbildningsplan för instruktörer/tränare att förläggas till högskolan i Falun/Borlänge.

Stockholm den 25 januari 1989

Göran Engström (c)

Birgitta Hambraeus (c)

